

zaterdag

10.12.2016

20.00 Concertzaal

19.15 Inleiding door

Gloria Carlier

barbarians

Hofesh Shechter

BELGISCHE
PREMIERE

BRUGGE CULTUUR
CENTRUM
BRUSSEL

CONCERTGEBOUW BRUGGE

DECEMBER
DANCE
DD 16

Biografie

De Brits-Israëlische Hofesh Shechter (IS) is een van Englands meest geprezen artiesten. In 2008 richtte hij zijn internationaal toerende Hofesh Shechter Company op en hij is als associate artist verbonden aan Sadler's Wells in Londen. Shechters werk staat inmiddels op het repertoire van heel wat Britse en internationale gezelschappen zoals Cedar Lake Contemporary Ballet (New York), Carte Blanche Dance Company (Noorwegen), Bern Ballett (Zwitserland), Scottish Dance Theatre (UK) en CandoCo (UK).

Shechter volgde les aan de Jerusalem Academy for Dance and Music en maakte vervolgens deel uit van de Batsheva Dance Company in Tel Aviv. Hier werkte hij met artistiek directeur Ohad Naharin. Hij studeerde drum en percussie in Tel Aviv, waarna hij begon te experimenteren met eigen muziek en deelnam aan verschillende projecten met dans, theater en bodypercussion. In 2002 verhuisde Shechter naar de UK

Hier trok zijn choreografische debuut *Fragments* onmiddellijk de aandacht en in 2004 ontving hij met zijn werk *Cult* de Audience Choice Award. Van 2004 tot 2006 was Shechter associate artist bij The Place en kreeg hij van de Robin Howard Foundation de opdracht om *Uprising* te maken.

Shechters *In your rooms* werd genomineerd voor een South Bank Show Award en won de Critics' Circle Award 2008 voor beste moderne choreografie. Zijn double bill *Uprising/In your rooms* bewerkte Shechter voor een band van 20 musici met 17 dansers. In 2010 oogstte het avondvullende werk *Political Mother* voor het Brighton Festival juichende kritieken en ging vervolgens op tournee en in 2013 werkte Shechter samen met de Metropolitan Opera in New York.

DANS MET DE (KLEIN)KINDEREN

Beleef tijdens December Dance ook een dansvoorstelling speciaal voor kinderen! Akram Khan en Sue Buckmaster maakten een meesterlijke adaptatie voor families en kinderen van de internationaal bejubelde voorstelling *DESH* (een coproductie van het Concertgebouw). *Chotto Desh* verbeeldt in een magische mix van dans, woord en visuals het verhaal van de dromen van een kind dat opgroeit in Engeland in een gezin met Bengaalse wortels. Op zondag 11.12.16 in de Stadsschouwburg!

in samenwerking met Cultuurcentrum Brugge

EXTRA
VOOR-
STELLING
OM 17.00

Uitvoerders en programma

Hofesh Shechter: choreografie & muziek
Chien-Ming Chang, Frédéric Despierre, Yeji Kim, Kim Kohlmann, Erion Kruja, Merel Lammers, Attila Ronai & Diogo Sousa: dans

Lawrie McLennan: medewerker licht
Richard Godin: bediening licht
Jonathan Beattie: klank
Holly Gould: stagemanager
Adam Hooper: productiemanager
Emily Gatehouse: tourmanager

productie: Hofesh Shechter Company
coproductie: Sadler's Wells (Londen), Les Théâtres de la Ville de Luxembourg, Théâtre de la Ville (Parijs), Berliner Festspiele – Foreign Affairs, Maison de la Danse Lyon, Festival d'Avignon, HOME Manchester, Festspielhaus St Pölten (residentie), Hessisches Staatsballett & Staatstheater Darmstadt / Wiesbaden (residentie)

met de steun van the National Lottery door Arts Council England

Hofesh Shechter is een Associate Artist van Sadler's Wells en Hofesh Shechter Company is Resident Company in Brighton Dome.

—

barbarians

Een trilogie van Hofesh Shechter

Deel I: the barbarians in love

Hofesh Shechter: choreografie & muziek
Lawrie McLennan: medewerker licht
Victoria met Natascha McElhone: stem

François Couperin, *Les Concerts Royaux* (1722); opname van **Jordi Savall & Le Concert Des Nations**, (2004): extra muziek

— pauze —

Deel II: tHE bAD

Hofesh Shechter met de originele cast (Maëva Berthelot, Sam Coren, Philip Hulford, Kim Kohlmann en Erion Kruja): choreografie & muziek

Lawrie McLennan: medewerker licht
Amanda Barrow: kostuummaker
Mystikal, *Pussy Crook: Tarantula* (2001); **Innocentio Alberti,** *Paavin of Albarti*; opname van **Hesperion XX & Jordi Savall,** *Elizabethan Consort Music 1558-1603* (1998): extra muziek

Deel III: Two completely different angles of the same fucking thing

Hofesh Shechter met de originele cast (Winifred Burnet-Smith, Bruno Guillore & Hannah Shepherd): choreografie
Lawrie McLennan: medewerker licht
Abdullah Ibrahim, Maraba Blue, *Cape Town Flowers* (1997); **Robert White,** *In Nomine Va 5*; opname van **Hesperion XX & Jordi Savall,** *Elizabethan Consort Music 1558-1603* (1998); **Bredren and MC Swift,** *Control* (2014); **Hofesh Shechter:** extra muziek

December Dance is een samenwerking tussen Concertgebouw Brugge en Cultuurcentrum Brugge

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van Bloemblad.

BELGISCHE
PREMIERE

SLOTFEEST
NA DE VOOR-
STELLING

DANS

Visigot van de dans

Dingen kapotmaken, is makkelijk. Ze weer in elkaar zetten, is veel moeilijker. Toch impliceert dat vernietigen ook altijd een vorm van zuivering. Door komaf te maken met het oude, het gevestigde, het muffe en corrupte, kan je met een schone lei beginnen. Al lukt dat niet altijd.

Het Romeinse Rijk, de boeddha's van Bamyán, de hele Etruskische cultuur – allemaal zijn ze op de een of andere manier vernietigd door wat wij barbaren noemen. De Visigoten, de taliban en de Romeinen (ha!) worden zo allemaal op één hoopje gegooid. Maar de wortel van het woord barbaar betekent alleen maar 'vreemd' of 'uitheems'.

'Zoals jullie weten is het ok om barbaren op een barbaarse manier te behandelen', schreef Bertolt Brecht. 'Het is net vanuit het verlangen om barbaars te zijn dat regeringen hun vijanden barbaars noemen.'

Het is een leuke fantasie je voor te stellen hoe Hofesh Shechter rondhuppelt in het dans-establishment, met een zwaard in de ene hand en een exemplaar van Rousseaus *Het maatschappelijk verdrag* in de andere, terwijl hij conventionele structuren onderuit haalt en heilige huisjes sloop. Waar de meeste artiesten orde proberen te scheppen in de chaos, heeft Shechter de gewoonte chaos te maken van orde. Want alleen in chaos zullen we onze eigen waarheid begrijpen. Je zou hem een neodadaïst kunnen noemen, maar dat label klopt niet helemaal. Zijn werk leunt meer aan bij de krachtige en baanbrekende anarchie van *The Living Theatre* van Julian Beck en Judith Malina dan bij de destructieve capriolen en moedwillige aanfluitingen van Tristan Tzara en Marcel Duchamp.

Maar waarom kreeg zijn danstrilogie de titel 'barbarians'? 'Het gaat om de discrepantie tussen onszelf, onze lichamen en de conventies en cultuur rondom ons', zegt Shechter.

'We hebben allemaal plannen, maar we verneuken ze de hele tijd omwille van de instincten die ons drijven. Ik heb continu het gevoel te falen in mijn levensdromen. En ik ben waarschijnlijk niet de enige.'

barbarians ontstond als een trilogie, maar een onsamenvangende trilogie. Elk van de stukken staat op zichzelf. *the barbarians in love* werd voor het eerst opgevoerd in februari tijdens het Associates-programma in het Sadler's Wells Theater in Londen. Het tweede werk, *THE bAD* ging in première in Home, het nieuwe kunstencentrum in Manchester. Het derde en laatste deel kreeg de titel *Two completely different angles of the same fucking thing* en is een duet waarvan Shechter zegt dat het de essentie is van de hele trilogie. Al kwam hij zelf maar tot dat besef wanneer hij alledrie de stukken eindelijk na elkaar zag.

'Het maken van deze voorstelling verliep zo anders dan bij al mijn andere stukken. Ik wou een trilogie maken, maar de drie delen moesten wel verschillend zijn. Van elk deel gaat een andere energie uit en toch hangen ze samen.'

Voor *the barbarians in love* werkte hij voor het eerst met barokmuziek, maar *THE bAD* maken was pas echt een uitdaging. 'Voor het tweede deel wou ik proberen om een stuk te maken zonder na te denken, want ik denk erg veel na. Het is in Duitsland gemaakt en ik besloot de hele nacht door te gaan. 's Nachts lijkt alles tijdloos. En toen vroeg ik me af: met welke elementen zou ik nooit werken? Met gouden bodysuits! Dus die zouden we gebruiken. Het was het meest verbazingwekkende creatieve proces waar ik ooit bij betrokken was. Het heeft nergens respect voor. Je weet nooit of het gemeend is of niet. Wat gebeurt, gebeurt en daar leg je je bij neer. Het is een stuk waarin alles kan.'

Het duet aan het einde van de trilogie is weer iets anders. 'Ik heb ervoor samengewerkt met de dansers die al het langst lid zijn van de compagnie. Hen vertrouw ik het meest. Wanneer alle structuur zoek is, moet je je dansers kunnen vertrouwen. Toen ik de trilogie voor het eerst in haar geheel zag in Berlijn, kwam ik tot het besef dat de eerste twee delen de voorbereiding vormen. Het derde stuk, het duet, geeft de eerste twee delen als het ware een bestaansreden. Het is de essentie van de hele trilogie. Dat was ook de eerste keer dat ik vrede had met het volledige resultaat. Perfect is het nooit, maar het is een eerlijk snapshot van een moment in iemands leven.'

Shechters eigen leven is op vele manieren een inspiratiebron geweest voor zijn werk – soms op een ernstige manier, soms met een ondeugendheid die grenst aan het kinderachtige. De bekentenissen die je hem in voice-over hoort doen, zijn zo eerlijk dat het schokkend wordt – als ze waar zijn. Dat hij op z'n tweede door zijn moeder in de steek gelaten werd, is algemeen geweten en wordt ook onthuld in een verbitterde tirade in *The Art of Not Looking Back*, een stuk met alleen vrouwen; maar zijn ontrouw – die in de eerste versie van *the barbarians in love* naar voren komt – kwam nooit eerder ter sprake. Hoewel hij niet geneigd is toelichting te geven bij de 'betekenis' van zijn werk of zijn bronnen, is Shechter zich er toch van bewust dat hij persoonlijke herinneringen en elementen van zijn culturele geschiedenis tot uiting brengt die anders misschien zouden blijven etteren in het diepst van zijn ziel. Dat zie je in de mutaties van volksdansen uit zijn jeugd in Israël, in de danstaal van Ohad Naharin's Batsheva Dance Company en in de gepolitiseerde gymnastiek van de Yasmin Vardimon Company – met hen werkte hij

samen voor hij zijn eigen danscompagnie begon. Maar die persoonlijke dingen zijn veel moeilijker op te sporen.

'Je speelt een spel met het publiek', zegt hij wanneer je vraagt in hoeverre zijn werk een biecht is. 'We doen alsof, maar tegelijkertijd is het echt. Er zijn dingen waar nooit publiekelijk over gesproken wordt, omdat het beschamend is. Maar schaamte is macht en is nu eenmaal een deel van de evolutie van ons ras. De nieuwe versie van *the barbarians in love* stopt net wanneer de biecht gaat beginnen. We spelen een spel – het is een krachtige fantasie van het leven in het theater, waar alles schijn is. Maar de emoties zijn wel echt. Ik toon bekentenissen en storingen. Het is zo cryptisch dat niemand er nog iets kan uit opmaken. En daar ben ik blij om.'

De werken van Shechter mogen dan een grote uitdaging zijn voor het publiek, de uitdagingen die hij zichzelf stelt zijn groter. Falen is voor hem altijd een optie. Dat merk je aan het plezier dat hij beleeft aan de manier waarop sommige toeschouwers zijn werk interpreteren.

'Iemand vertelde me dat een Franse of Duitse recensent – ik weet niet meer precies welk van de twee – dacht dat *barbarians* over de financiële crisis in Griekenland ging. Wow! Wanneer ik mijn werk bekijk – of het werk van eender wie – zijn de beste momenten die waarop ik helemaal opga in het moment. Zonder een oordeel te vellen. We worden allemaal dansrecensenten van zodra we de theaterzaal binnenstappen. Ik denk dat we ons eerder moeten inbeelden dat we een dag naar de sauna gaan.

Het idee dat eender welk werk van Shechter, van *Uprising* tot *Political Mother*, als een dagje wellness zou zijn, is een beetje lachwekkend. Zou het kunnen dat achter zijn bedachtzame, ijverige en beschaafde manier van doen de ziel van een echte anarchist schuilgaat?

Misschien – opper ik voorzichtig – een barbaar? ‘Barbaars?’ zegt hij. ‘Het is een uiting van zelfhaat, nietwaar. Aan de ene kant ben ik een nerd. Ik moet op tijd op de repetitie zijn. Ik moet muziek schrijven, in de studio kunnen zitten en structuur scheppen. Ik heb al vaak gezegd dat de manier waarop ik met dansers werk erg chaotisch is. Maar ik vind het nogal pretentiefus om van jezelf te zeggen dat je een anarchist bent. Ik ben te nerdy, maar daar probeer ik aan te werken. Anarchie associeer je ook met geweld en dingen kapotmaken.

Dus misschien ben ik toch een anarchist. Er valt wel iets voor te zeggen.’

Hij pauzeert en laat bezinken wat hij net gezegd heeft. Ik suggereer dat zijn ultieme drijfveer het verlangen is om het begrip van de vrije wil terug te vinden.

‘Ik ben op een punt in mijn leven gekomen dat ik de term ‘vrije wil’ wil inruilen voor het begrip ‘ontdekking in het leven’. Ik zie dat dingen uitbarsten. De waarheid toont zich altijd aan mij, of ik dat nu leuk vind of niet. En je kan je waarheid volgen of ze negeren, maar het is voorbestemd. Dat is wat ik geloof, ik kan het niet bewijzen. Ik geloof dat er zoiets is als een gevoel van vrijheid. Maar het is een illusie.’

Afhankelijk van hoe je het begrip beschaving definieert, zou je kunnen zeggen dat we allemaal op een of andere manier barbaren zijn. Dat geldt zeker voor de Amerikaanse schrijver Robert E. Howard. Zijn fantasyboeken zijn doorspekt met een filosofische waardigheid die vandaag nog voortleeft.

‘Barbaarsheid is de natuurlijke staat van de mens’, schreef de geestelijke vader van Conan en Kull. ‘Beschaving is onnatuurlijk. Het is een gril van de omstandigheden. En het barbaarse zal uiteindelijk zegevieren.’

Gezien Shechters voorliefde voor het conflict tussen de natuurlijke instincten van de mens en de dwangbuis van de beschaving vraag ik hem of we volgens hem gevangen zitten in een cirkel van maatschappelijke constructie en deconstructie. Er zijn er die beweren dat de barbaren op de poorten van de westerse

democratie bonken zoals de Visigoten destijds op de poorten van Rome. Is dat een onvermijdelijk gevolg van een rationeel verlangen naar orde, dat – zoals Shechter gelooft – tegen onze instincten ingaat? ‘Uiteraard’, zegt hij. Maar anderen zien het Westen dan weer als barbaars. Het lijkt onvermijdelijk te zijn. Het lijkt natuurlijk. Zelfs met

onze hoge culturele waarden kunnen we het niet tegenhouden. We hebben een geloofs- en waardensysteem gecreëerd waar we ons niet aan kunnen houden. We kunnen er niet bij.’ Maar, waag ik me, Hofesh Shechter kan het wel zoeken, vernietigen, verduidelijk en – mogelijk – heropbouwen.

Neil Norman

dans- en theaterrecensent voor
The Daily Express en The Stage

Vertaling: Elke Van der Velde

‘Ik ben op een
punt in mijn leven
gekomen dat ik de
term ‘vrije wil’ wil
inruilen voor het
begrip ‘ontdekking
in het leven’.’

‘De sfeer heeft iets van een situatie op de rand, de grens tussen wat opwindend en wat gênant is, tussen het lachwekkende en het epische. Er hangt een energie die moeilijk onder woorden te brengen valt. Ik kan het werk nog het best omschrijven als veeleisend – in die zin dat het energie van jou vergt terwijl je ernaar zit te kijken. Als toeschouwer word je erdoor opgeslokt en als je daar niet wil zijn, is dat een nachtmerrie. Maar als je er wel wil zijn, word je meegevoerd op een geweldige golf van totaliteit.’

— Hofesh Shechter over *barbarians* in een interview met Sara Reed.
Lees het volledige interview op www.decemberdance.be

© Koenraad Dedobbeleer

do 26.01.17 / 20.00 / Concertzaal
Prototype / Marc Vanrunxt
In *Prototype* gaat choreograaf Marc Vanrunxt aan de slag met het werk van einzelgänger Lucien Goethals (1931-2006), een pionier van de Vlaamse elektronische muziek. Geluidsontwerper Daniel Vanverre manipuleert live op de scène geluidsbanden. Koenraad Dedobbeleer liet zich voor het scènebeeld inspireren door het werk van de Amerikaanse schilder Ellsworth Kelly.

© Iris Janke

di 28.03.17 / 20.00 / Concertzaal
UNTIL OUR HEARTS STOP / Meg Stuart / Damaged Goods & Münchner Kammerspiele
In Meg Stuarts nieuwe voorstelling ontmoeten zes performers en drie muzikanten elkaar op een plaats die zowel een nachtclub als een arena kan zijn: een onbetrouwbaar, ondergronds toevluchtsoord, een plek van verlangen en illusie. Begeleid door dreunende bassen, jazzy piano en slagwerk bevinden de performers zich in een toestand tussen naïviteit en wanhoop.

BESTEL UW TICKETS NU OP

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT
BRUGGE 34

Praat na de voorstelling gezellig na in het Concertgebouwcafé of vertel ons wat u ervan vond op Facebook of Twitter (@concertgebouwbr).

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. www.concertgebouw.be/services.

BRUGGE

FLUXYS

DeMorgen.

Knack

Klara

FOCUS|WTV